

Äldrenämnden

Kallelse och föredragningslista

Enligt uppdrag	Ordförande Bengt-Åke Nilsson
Sammanträdesdatum	26 april 2022
Plats och tid	Kommunstyrelsens sessionssal (Stadshuset rum A287), 13:00
Ledamöter	Ordförande Bengt-Åke Nilsson (L) 1:e vice ordförande Jonas Cronert (S) 2:e vice ordförande Anna Nordin (M) Lena Burström (S) Owen Olofsson (S) Indi Persson (C) Jan-Erik Jansson (M) Caroline Frisk (SD) Amanda Grönlund (KD)
Ersättare	Lena Söderberg (S) Jacob Axelson (L) Ulf Larsson (L) Karin Larses (C) Caroline Närhi (MP) Leif Ringström (M) Daniel Bruce (M) Anette Hult (M) Alexander Savander (-)
Ersättarnas tjänstgöringsordning	(S): S, MP, C, L, V, M, KD, SD (L): L, C, S, MP, M, KD, V, SD (C): C, L, MP, S, M, KD, V, SD (MP): MP, S, C, L, V, M, KD, SD (M): M, KD, C, L, MP, S, V, SD (SD): SD, KD, M, L, C, S, MP, V (V): V, S, MP, C, L, M, KD, SD (KD): KD, M, C, L, S, MP, SD, V

1 Dnr AN 1829516-
Protokolljustering

Förslag till beslut

1. Äldrenämnden utser Caroline Frisk (SD) eller Amanda Grönlund (KD) att tillsammans med ordföranden justera dagens protokoll.
2. Justeringen äger rum den X klockan X.

2 Dnr AN 1829523-
Anmälan av extra ärenden

3 Dnr AN 1829530-
Fastställande av föredragningslista

Förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar att ärende 1-12 är offentliga och behandlas på den öppna delen av sammanträdet.

ALLMÄNHETENS FRÅGESTUND

max 15 minuter

4 Dnr AN 2022/00072-1.2.3
Anmälan av handling april 2022

Förslag till beslut

Allmänna handlingar anmäls och läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Allmänna handlingar inkomna till nämnden under perioden 2022-03--2022-04-13 redovisas i form av:

1. Postlista för äldrenämnden
2. Inkomna domar från förvaltningsrätten

5 Dnr AN 2022/00080-1.2.3
Anmälan av delegationsbeslut april 2022

Förslag till beslut

Delegationsbeslut anmäls och läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Delegationsbeslut redovisas för nämnden i form av följande listor:

1. Förteckning över delegationsbeslut registrerade i äldrenämndens diarieserie ÄN under perioden 2022-03-11--2022-04-13
2. Förteckning över delegationsbeslut enligt bostadsanpassningsbidrag under perioden april 2022
3. Förteckning över delegationsbeslut enligt SoL under perioden april 2022
4. Förteckning över anställningsbeslut under perioden april 2022
5. Äldrenämndens arbetsutskotts protokoll 5 april 2022

6 Dnr AN 1812092-
Informationsärende - Månadsstatistik

Förslag till beslut

Informationen förklaras mottagen.

7 Dnr AN 2022/00149-1.6.2
Tematisk uppföljning av Öster Mälarstrand

Förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar godkänna rapporten och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Enheten för beställning, upphandling och avtalsuppföljning (BUA) har genomfört en tematisk uppföljning av Öster Mälarstrand äldreboende. Uppföljningen initierades med anledning av inkomna klagomål. En del i uppföljningen är att se hur förutsättningarna vid uppstart påverkade verksamheten när det gäller de klagomåls om inkommit.

Efter avslutad verksamhetsuppföljning kan BUA konstatera att det finns faktorer som kan haft betydelse för att Öster Mälarstrand hade förhållandevis många klagomål den första tiden. Uppföljningen visar de arbetar systematiskt med det interna kvalitetsarbetet och att de har vidtagit adekvata åtgärder utifrån inkomna synpunkterna och klagomålen.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag till beslut:

Äldrenämnden beslutar godkänna rapporten och lägger den till handlingarna.

8 Dnr AN 2022/00299-1.6.2
Tematisk uppföljning av Södra Källtorp

Förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar godkänna rapporten och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Södra Källtorp är ett nybyggt äldreboende med 120 lägenheter och restaurang i fastigheten. Äldreboendet blev klart för inflyttning i september 2021 och driftas av vård- och omsorgsförvaltningens egenregi. 100 platser är vigda åt personer med en demensdiagnos och 20 är äldreboendeplatser.

Anledningen till besöket var att följa upp hur driftstarten har fungerat, fånga upp förutsättningar och eventuella utmaningar i ett lärande syfte. Enheten för beställning, upphandling och avtalsuppföljning har begärt in och granskat egenkontroller, rutiner och genomförandeplaner. Avstämningen med ombudsman och medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS har gjorts kring aktuella synpunkter/klagomål och avvikelser enligt hälso- och sjukvården.

Verksamheten bedöms sammantaget bedrivas med god kvalitet och ha en närvarande enhetschef som uppvisar ett strukturerat ledarskap och engagemang.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag till beslut:

Äldrenämnden beslutar godkänna rapporten och lägger den till handlingarna.

9 Dnr AN 2022/00316-2.6.1 Avtalsförlängning - Pilfinksgårdens äldreboende, Vardaga AB

Förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar att förlänga avtalet för Vardaga AB Pilfinksgårdens äldreboende med två (2) år för tiden 2023-09-01--2025-08-31.

Ärendebeskrivning

Vardaga AB driver sedan 1 september 2019 Pilfinksgårdens äldreboende med stöd av avtal. Avtalet löper på fyra (4) år, med möjlighet till förlängning på två (2) + två (2) år. Efter förlängningen kvarstår möjlighet till ytterligare två (2) års förlängning av grundavtalet.

Under september 2021 genomförde tjänstemän från enheten för beställning, upphandling och avtalsuppföljning, BUA, en avtalsuppföljning av verksamheten.

Efter avslutad avtalsuppföljning konstaterades att verksamheten inte fick godkänt resultat på samtliga granskade avtalsområden. Utföraren uppmanades att inkomma med en handlingsplan där vidtagna och planerade åtgärder framgick.

I mars 2022 genomfördes ett verksamhetsbesök tillsammans med MAS och SAS med syfte att följa upp de vidtagna åtgärderna utifrån handlingsplanen.

Den samlade bedömningen utifrån genomförda uppföljningar är att utföraren bedöms följa avtal för samtliga avtalsområden.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag till beslut:

Äldrenämnden beslutar att förlänga avtalet för Vardaga AB Pilfinksgårdens äldreboende med två (2) år för tiden 2023-09-01--2025-08-31.

10 Dnr AN 2022/00418-1.4.1
Nämndinitiativ från (M) - Om ny rutin för en öppen och transparent detaljbudgetprocess i äldrenämnden

Förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar att nämndinitiativet avslås.

Ärendebeskrivning

Anna Nordin (M) och Jan-Erik Jansson (M) har i ett nämndinitiativ med rubriken Nämndinitiativ från (M) - Om ny rutin för en öppen och transparent detaljbudgetprocess i äldrenämnden föreslagit att:

- arbeta fram ett nytt och fördjupat informationsunderlag inför kommande detaljbudgetprocesser
- ta fram en rutin för detaljbudgetprocessen, innefattande vilken information som ska lämnas till politikerna, tider för när information senast ska lämnas, förenklade mallar för politikernas inrapportering av budgetförslag, etc.
- ta fram en utbildning för nämnden om budgetering och dess grundläggande förutsättningar, där nämnden också ges möjlighet att diskutera syftet med budget och etik i budgetprocessen
- att ovanstående ska tillämpas från och med detaljbudgetprocess för år 2023
- återrapportera en tidplan för uppdraget senast vid nämnden i maj

Nämndinitiativet har den 22 mars 2022 §84 anmälts till äldrenämnden för beredning.

Vård- och omsorgsförvaltningen föreslår att nämndinitiativet avslås mot bakgrund av att:

Förvaltningen föreslår nämnden att inte ytterligare utreda nämndinitiativet. Förvaltningen kommer däremot att ta med och planera för de inspel som nämndinitiativet pekar på i kommande introduktion och information om budgetprocessen till tillträdande nämnd.

11 Dnr AN 2022/00419-2.4.9
Nämndinitiativ från (M) - Ge äldrenämndens fritidspolitiker möjligheten att ta ut mandatperiodens studiedagar

Förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar att nämndinitiativ antas för utredning.

Ärendebeskrivning

Anna Nordin (M) och Jan-Erik Jansson (M) har i ett nämndinitiativ med rubriken Nämndinitiativ från (M) - Ge äldrenämndens fritidspolitiker möjligheten att ta ut mandatperiodens studiedagar föreslagit att:

1. Att fritidspolitikerna i äldrenämnden får nyttja de dagar för studiebesök under 2022 som frusit inne under pandemiåren 2020 tom 2021 och därmed få rätten till ersättning för förlorad arbetsinkomst samt rätten till lagstadgad ledighet gentemot arbetsgivare.

2. Att beslut påskyndas så att det gäller från nämnden i april då Covid -19 från 1 april inte längre klassas som en allmänfarlig sjukdom.

Nämndinitiativet har den 22 mars 2022 § 84 anmälts till äldrenämnden för beredning.

12 Dnr AN 2019/00692-1.3.6

Utformning av innehåll under det beslutade hemtjänstbesöket

Förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar att förtydliga för hemtjänstkunden att han eller hon har frihet att välja insatser inom sitt biståndsbeslut.

Ärendebeskrivning

I april 2019 beslutade äldrenämnden att uppdra till förvaltningen att se över möjligheterna att i riktlinjen för biståndsbedömning återkomma med förslag som ger hemtjänstkunden tillsammans med hemtjänstutföraren frihet att besluta om innehållet vid det beslutade hemtjänstbesöket.

Flera beredningar har hållits i ärendet då dialog har förts om hur flexibiliteten kan tydliggöras. Förvaltningen lämnade i mars 2020 förslag på möjliga sätt att utöka brukarinflytandet med bibehållen rättssäkerhet, där flertalet var volym- och kostnadsdrivande. Ärendet pausades bland annat med anledning av pandemin.

Vid nämndens arbetsutskott och sammanträde i januari 2022 redogjorde förvaltningen för alla de konsekvenser det får med en valfrihet som ligger utanför kundens biståndsbeslut. Nämnden uttalade då att man ville se en valfrihet inom kategorin Service och inom kundens biståndsbeslut. Vid nämndens sammanträde i mars, uttryckte nämnden att man ville att promenad skulle vara valbart.

Hemtjänst är indelat i två kategorier: service och personlig omvårdnad och återfinns i förarbetena till Socialtjänstlagen. Promenad tillhör kategorin personlig omvårdnad. Enligt äldrenämndens riktlinjer finns insatsen Aktivitet och det är inom den insatsen som Promenad kan sägas återfinnas. Vad som görs inom Aktivitet kommer kunden och hemtjänstutföraren överens om i kundens genomförandeplan. Några av nämndens kravställningar i förfrågningsunderlaget för LOV - hemvård gäller just genomförandeplan, där kravet är att planen ska upprättas inom två veckor efter påbörjade insatser och uppdateras minst årligen.

Förvaltningens bedömning är att kundens valfrihet inte ska röra någon annan insats än bland dem som kunden är beviljad. Det ligger i sakens natur att en person som är beviljad en insats för att få sina behov tillgodosedda och för att i lagens mening uppnå en skälig levnadsnivå, inte kan välja någon annan insats i stället. Förvaltningens bedömning är att äldrenämnden inte ska bryta ut insatsen Aktivitet ur kategorin Personlig omvårdnad och flytta den till kategorin Service. Det följer inte nationellt vedertagna kategorier som återfinns i förarbetena till Socialtjänstlagen. Om kunden upprepade gånger väljer bort en insats till förmån för en annan, kan kunden inte sägas ha behov av bistånd från nämnden. Eller att behovet kan tillgodoses på annat sätt.

I det dagliga mötet mellan kund och utförare händer sannolikt redan idag att något annat görs i stället för det inplanerade- och den flexibiliteten ska finnas dokumenterad i kundens genomförandeplan.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag till beslut:

Äldrenämnden beslutar att förtydliga för hemtjänstkunden att han eller hon har frihet att välja insatser inom sitt biståndsbeslut.

HÄR SLUTAR SAMMANTRÄDETS ÖPPNA DEL!

13 Dnr AN 2022/00326-1.7.1
Remiss - Västerås stads biblioteksplan 2022-2024

Förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar att yttrande daterat 6 april 2022 antas och överlämnas till kulturnämnden.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendebeskrivning

Förvaltningens bedömning är att biblioteksplanen på ett överskådligt sätt visar essenserna för verksamheten och det finns en röd tråd genom hela planen. Den visar att den vänder sig till västeråsaren, men belyser även vissa målgrupper specifikt. Det är lätt att få en uppfattning om uppdraget och olika former av aktiviteter och arrangemang som kommer att göras. Fokusområdena är tydliggjorda och dessutom utmaningarna.

Funktionsnedsatta är bland dem som är särskilt prioriterade, likaså grupper som saknar ekonomiska eller andra möjligheter att skaffa litteratur och information. Planen visar även på vikten av utbildade medarbetare för arbete med kultur för äldre. Det finns en medvetenhet att andelen äldre ökar bland befolkningen och som, enligt förvaltningens bedömning, kommer att kräva olika former av anpassningar för att tillgängliggöra litteratur på olika sätt. Digitaliseringen är i ständig utveckling och tas också upp i biblioteksplanen

och med sin utmaning att tillhandahålla en mångfald av information och i olika former. Även detta angeläget för äldrenämndens målgrupp.

Remissen var ställd till bland andra äldrenämnden, men skulle även ha kunnat ställas till nämnden för personer med funktionsnedsättning, eftersom handlingsplanens avsnitt Särskilt prioriterande inkluderar personer med funktionsnedsättning.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag till beslut:

Äldrenämnden beslutar att yttrande daterat 6 april 2022 antas och överlämnas till kulturnämnden.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

14 Dnr AN 2021/01276-1.7.1
Remiss - Motion från (M) om e-tjänst för att förhindra och upptäcka välfärdsbrott

Förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar att yttrandet daterat den 11 april 2022 antas och överlämnas till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

En motion har inkommit från Moderaterna innehållande att kommunfullmäktige ska ge kommunstyrelsen i uppdrag att tillse att en e-tjänst finns på stadens hemsida där uppgifter om befarade välfärdsbrott kan lämnas anonymt.

Remissvaret skulle vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 31 mars 2022.

Äldrenämnden har fått anstånd att inkomma med remissvaret till efter nämndens sammanträde i april.

En e-tjänst gällande visselblåsare finns redan på stadens hemsida vilken skulle kunna användas för det efterfrågade användningsområdet. Visst förtydligande i informationstexten skulle dock kunna göras samt att förbättra sökbarheten på funktionen. I det fall en ny tjänst ska tas fram vill nämnden framhålla behovet av en tjänst som kan hantera sekretess och känsliga personuppgifter.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag till beslut:

Äldrenämnden beslutar att yttrandet daterat den 11 april 2022 antas och överlämnas till kommunstyrelsen.

15 Dnr AN 2022/00207-1.7.1
Remiss - Motion från (V) om fria arbetsskor inom vård och omsorg

Förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar att yttrandet daterat 5 april 2022 antas och överlämnas till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet har till kommunfullmäktige lämnat in en motion som föreslår kommunfullmäktige att besluta att Västerås stads personal inom vård och omsorg får ett par arbetsskor värda 1000 kronor bekostade av arbetsgivaren per år.

Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 13 maj 2022.

Kostnaden för inköp av arbetsskor i enlighet med motionen kan antingen hanteras av äldrenämnden som arbetsgivarenämnd för all aktuell personal alternativt att äldrenämnden enbart bekostar skor inom äldreomsorgen. Kostnaden uppgår då till ca 2,05 mkr per år alternativt ca 1,85 mkr per år.

I det fall inköp av arbetsskor för personal som arbetar i huvudsak inomhus görs vartannat år och inköp för personal som arbetar inom hemvården görs två gånger årligen så uppgår kostnaden för enbart äldrenämndens verksamhetsområde till 0,9 mkr vartannat år samt 1,85 mkr vartannat år. I det fall äldrenämnden ska bekosta samtlig personals arbetsskor blir då motsvarande kostnad 0,9 mkr vartannat år och 2,5 mkr vartannat år.

Motionen tar inte upp om förslaget även ska gälla för privata utförare, hur skorna och eventuella indirekta kostnader ska finansieras eller hur ansvarsuppdelningen mellan arbetsgivarnämnd och verksamhetsnämnd ska göras.

Nämnden anser att motionen bör avslås det finns ett antal frågeställningar och praktiska förutsättningar som måste hanteras innan inköp av skor kan bli aktuellt.

För det fall fullmäktige bedömer att motionen ska bifallas anser nämnden att den direkta kostnaden, samt eventuella indirekta kostnader, för arbetsskorna ska finansieras genom utökad ram. Det förespråkas då att personal som arbetar i huvudsak inomhus får ett par skor vartannat år och att personal inom hemvården får två par skor årligen. Fullmäktige måste då avgöra hur kostnadsfördelningen mellan äldrenämnden och nämnden för personer med funktionsnedsättning ska se ut.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag på beslut:

Äldrenämnden beslutar att yttrandet daterat 5 april 2022 antas och överlämnas till kommunstyrelsen.

16 Dnr AN 2022/00424-1.6.2
Rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL per den 31 mars 2022

Förslag till beslut

Äldrenämnden tar del av rapporten ej verkställda beslut enligt SoL per den 31 mars 2022 och överlämnar den till kommunstyrelsen

17 Dnr AN 2022/00426-8.5.2
Nybyggnation av äldreboende i området Sätra

Förslag till beslut

Äldrenämnden godkänner kostnaden om 600 000 kr för förstudie av ett äldreboende inom området Sätra och ge Teknik- och fastighetsförvaltningen i uppdrag att genomföra förstudien samt utreda möjligheterna till samutnyttjande med närliggande samhällsfastigheter.

Ärendebeskrivning

Äldrenämnden har sedan 2014 en boendeplan som uppdateras varje år. Boendeplanen är ett planeringsdokument för kommande behov av byggnationer och omställningar av befintliga lokaler som har sin grund i Västerås stads befolkningsprognos och demografi. Äldrenämndens målgrupp kommer öka kraftigt de kommande åren vilket gör att det krävs en god framförhållning och flera nya äldreboenden under en lång tid framöver. Boendeplanen har en utblick till 2040 där planeringen i nära tid är mer detaljerad och längre bort i tid mer övergripande.

Äldrenämnden har sedan tidigare fattat beslut om ett äldreboende på Ängsgärdet som planeras stå klart 2023 samt beslut om förstudie för ett äldreboende på Stenkumla/Råby till 2025.

I boendeplanen har det sedan tidigare vidare planerats för ett äldreboende på Karlslund samt ett i den nya stadsdelen Sätra.

I planeringen för den nya stadsdelen Sätra har stor vikt lagts vid socialhållbarhet. I äldrenämndens remissvar på den fördjupade översiktsplanen för Sätra framhöll nämnden särskilt vikten av en god ekonomisk hushållning och att man därför önskade att stadens olika verksamhetslokaler skulle om möjligt placeras i närheten av varandra för att kunna samnyttja delar av lokaler och funktioner.

Det har nu planerats för en grundskola, idrottshall och ett äldreboende intill varandra och ett arbete för att hitta samordningsmöjligheter har påbörjats. Som ett första steg har teknik- och fastighetsförvaltningen (TFF) och kökskonsulter tillsammans med de två olika förvaltningarna som är berörda, vård- och omsorgsförvaltningen (VOF) och barn- och utbildningsförvaltningen (BUF), kommit fram till att det är möjligt att dela storköket mellan de olika verksamheterna. Utifrån att äldreboendets verksamhet bedrivs årets om alla dagar är det troliga att storköket kommer drivas av äldrenämnden men att hyra för storköket fördelas på respektive nämnd samt mat och personalkostnader som en matportionskostnad. Detta kommer utredas vidare i det fortsatta arbetet under projekteringen.

Verksamhetsdriften i äldreboendet kan även i framtiden upphandlas enligt LOU även om storköket drivs av VOF genom att undanta maten i upphandlingen.

Grundskolans projekteringsarbete för skolan i Sätra har påbörjats och byggnaden planeras stå klar under 2025. För att kunna tillskapa de bästa möjligheterna för att hitta fler samordningsmöjligheter mellan stadens olika verksamheter bör även arbetet med en förstudie för äldreboendet påbörjas.

Kostnaden för förstudien inkluderas i den slutliga hyreskostnaden förutsatt att nämnden fattar beslut om byggnation. Om byggnationen inte genomförs kommer kostnaden för förstudien tillfalla äldrenämnden.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag till beslut:

Äldrenämnden godkänner kostnaden om 600 000 för förstudie av äldreboende inom området Sätra och ge Teknik- och fastighetsförvaltningen i uppdrag att genomföra förstudien samt utreda möjligheterna till samutnyttjande med närliggande samhällsfastigheter.

18 Dnr AN 2022/00153-1.4.2
Månadsrapport mars 2022 för äldrenämnden

Förslag till beslut

Äldrenämnden tar del av månadsrapporten och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Helårsprognosen pekar mot en budgetavvikelse på -14,4 mnkr, varav +1,2 mnkr avser beställarverksamheten och -15,6 mnkr egenregiverksamheten. Avvikelsen motsvarar 0,8 procent av nämndens totala budget.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag till beslut:

Äldrenämnden tar del av månadsrapporten och överlämnar den till kommunstyrelsen.

19 Dnr AN 2022/00152-1.4.1
Beredningsärende - Äldrenämndens planeringsunderlag år 2023-2026

20 Dnr AN 1829452-
Informationsärende - Egenregin

- 21** Dnr AN 1829537-
Informationsärende - Hemvård
- 22** Dnr AN 1829544-
Informationsärende - Särskilda boenden
- 23** Dnr AN 1829551-
Informationsärende - HSL-frågor
- 24** Dnr AN 1830527-
Informationsärende - Säkerhetspolitiska läget utifrån situationen i Ukraina
- 25** Dnr AN 1829558-
Kurser och konferenser
- 26** Dnr AN 1829565-
Förvaltningsdialog
- 27** Dnr AN 1829572-
Övriga frågor